

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2025

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1. α. Σωστό

A2. β

β. Λάθος

A3. γ

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Λάθος

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Οι σπουδαιότερες είναι:

α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.

β) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης. Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας. Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

Συνδυασμοί Ποσοτήτων	Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού X (σε μονάδες Ψ)
A	0	160	
			1/2
B	80	120	
			1
Γ	120	80	
			2
Δ	140	40	
			4
E	150	0	

Γ1. Όταν όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στο Ψ (δηλαδή στον συνδυασμό Α όπου το Χ είναι 0) τότε $\Psi_A = 160$.

$$KE_{X_{A \rightarrow B}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{160 - 120}{80 - 0} = \frac{1}{2}$$

$$KE_{X_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 1 = \frac{120 - 80}{X_{\Gamma} - 80} \Leftrightarrow 1 = \frac{40}{X_{\Gamma} - 80} \Leftrightarrow X_{\Gamma} = 120$$

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{80 - \Psi_{\Delta}}{140 - 120} \Leftrightarrow 40 = 80 - \Psi_{\Delta} \Leftrightarrow \Psi_{\Delta} = 40$$

$$KE_{X_{\Delta \rightarrow E}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{40 - 0}{150 - 140} = \frac{40}{10} = 4$$

Γ2.

Για $X = 40$ ο συνδυασμός είναι ανάμεσα Α – Β

	X	Ψ	KE _x
A	0	160	1/2
A'	40	;	
B	80	120	

$$KE_{X_{A-A'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 0,5 = \frac{160 - \Psi}{40 - 0} \Leftrightarrow \Psi_{A'} = 140$$

Άρα ο συνδυασμός ($X = 40, \Psi = 150$) είναι ανέφικτος, άρα δεν επαρκούν οι παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας.

Για $X = 130$ ο συνδυασμός είναι ανάμεσα Γ – Δ

	X	Ψ	KE _x
Γ	120	80	2
Γ'	130	;	
Δ	140	40	

$$KE_{X_{\Gamma-\Gamma'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{80 - \Psi}{130 - 120} \Leftrightarrow \Psi_{\Gamma'} = 60$$

Άρα ο συνδυασμός ($X = 130, \Psi = 50$) είναι εφικτός, οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται ή δεν δουλεύουν αποδοτικά, συνεπώς η οικονομία δεν εξαντλεί τις παραγωγικές της ικανότητες.

Γ3. Οι τελευταίες 50 μονάδες Ψ , άρα $160 - 50 = 110$

Για $\Psi = 110$ ο συνδυασμός είναι ανάμεσα Β – Γ

	X	Ψ	ΚΕx
B	80	120	1
B'	;	110	
Γ	120	80	

$$ΚΕx_{B-B'} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 1 = \frac{120-110}{X-80} \Leftrightarrow X_{B'} = 90$$

Άρα για την παραγωγή των τελευταίων 50 μονάδων του αγαθού Ψ θα πρέπει να θυσιάστούν συνολικά $90 - 0 = 90$ μονάδες του αγαθού X.

Γ4. Η βελτίωση της τεχνολογίας αυξάνει την παραγωγή του Ψ κατά 50%

Συνδυασμοί Ποσοτήτων	Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού X	Νέες Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού Ψ
A	0	$160 + \frac{50}{100} 160 = \mathbf{240}$
B	80	$120 + \frac{50}{100} 120 = \mathbf{180}$
Γ	120	$80 + \frac{50}{100} 80 = \mathbf{120}$
Δ	140	$40 + \frac{50}{100} 40 = \mathbf{60}$

E	150	$0 + \frac{50}{100} 0 = 0$
---	-----	----------------------------

$$KE_X = \frac{\text{Μον. } \Psi \text{ που παράγονται}}{\text{Μον. } X \text{ που θυσιάζονται}}$$

Με σταθερό παρονομαστή, αυξάνεται η παραγόμενη ποσότητα του αγαθού Ψ , άρα αυξάνεται και ο αριθμητής, συνεπώς το κλάσμα (KE_X) αυξάνεται.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

$$Q_D = \frac{400}{P} \quad Q_S = 30 + P$$

Δ1. Συνθήκη Ισορροπίας

$$Q_D = Q_S \Leftrightarrow \frac{400}{P} = 30 + P \Leftrightarrow 400 = 30P + P^2 \Leftrightarrow$$

$$P^2 + 30P - 400 = 0$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = 30^2 - 4 \cdot (-400) = 900 + 1600 = 2500 > 0$$

$$P_1 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-30 + 50}{2} = 10 \text{ (Δεκτή)}$$

$$P_2 = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-30 - 50}{2} = -40 \text{ (Απορρίπτεται)}$$

$$\text{Για } P_0 = 10 \rightarrow Q_D = \frac{400}{10} = 40 \quad \text{και} \quad Q_S = 30 + 10 = 40$$

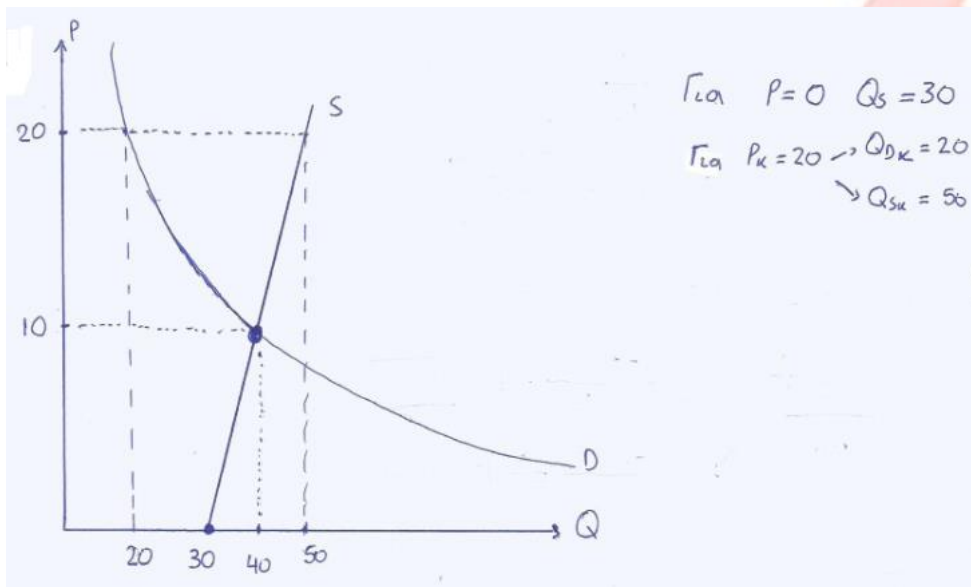
Συνεπώς η $P_0 = 10$ και η $Q_0 = 40$

$$\Delta 2. \alpha. \text{Πλεόνασμα} = 30 \Leftrightarrow Q_{S_K} - Q_{D_K} = 30 \Leftrightarrow 30 + P_K - \frac{400}{P_K} = 30 \Leftrightarrow$$

$$P_K - \frac{400}{P_K} = 0 \Leftrightarrow P_K^2 - 400 = 0 \Leftrightarrow P_K^2 = 400$$

$$P_K = 20$$

β.

$$\Delta 3. \text{Κρατική Επιβάρυνση} = P_K \cdot \Pi = 20 \cdot 30 = 600$$

β. Το κράτος πουλάει (άρα εισπράττει) το Πλεόνασμα για $P = 15$

$$\text{Έσοδα από πώληση Πλεονάσματος} = P' \cdot \Pi = 15 \cdot 30 = 450$$

$$\text{ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ} = 450 - 600 = -150$$

Συνεπώς το κράτος επιβαρύνθηκε κατά 150 χρηματικές μονάδες.

$\Delta 4.$ Η συνάρτηση ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή της μορφής $Q_D = \frac{A}{P}$ όπου η $\Sigma\Delta$ των καταναλωτών επί του προϊόντος παραμένει ΣΤΑΘΕΡΗ.